

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2009/15763 ART-MA-EP
Arkivkode:
366.32/0

Dato:
10.12.2009

Høring - Forskriftsendringer i akvakulturregelverket i samsvar med forvaltningsreformen

Med forvaltningsreformen fra og med 1.1.2010 blir det en del innført endringer i forvaltningen av akvakultursaker.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) vil gi en uttalelse til forskriftendringene, men også til saksbehandlingsrutinene som ikke i samme grad er viet oppmerksomhet. DN har skrevet et brev til Miljøverndepartementet om dette datert 25. november 2009. Noe av dette blir gjentatt under.

DN er for øvrig kjent med at det er en egen forskrift til høring på tidsfrister, men vil komme tilbake til denne innen februar 2010.

DN har bedt fylkesmennene om å uttale seg til dette. Følgende fylkesmenn har sendt uttalelse via DN; Fylkesmannen i Østfold, Fylkesmannen i Sogn og fjordane, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Fylkesmannen i Troms og Fylkesmannen i Rogaland. Uttalelsene fra disse er vedlagt.

Forskriftsendringer

Følgende forskrifter skal endres som følge av forvaltningsreformen:

- *Forskrift om tildeling og drift ved havbeiteverksemd (havbeiteforskrifta)*
- *Forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskrifta).*
- *Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret.*
- *Forskrift om Akvakulturregisteret (A-registerforskriften).*
- *Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder*

Forskriftsendringene er mest av teknisk art der fylkeskommunen har fått sin plass i tråd med reformen. Når det gjelder *Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder* mener Direktoratet for naturforvaltning (DN) at det er riktig at Fiskeridirektoratet fortsatt sikres vedtaksmyndighet.

Saksbehandlingsrutiner

DN vil kommentere figuren som er vedlagt, som vi må forstå skal gjenskape den tenkte saksbehandlingen.

- Før søknaden sendes til fylkeskommunen må lokaliteten være klarert i henhold til arealplan. Trengs det dispensasjon fra plan- og bygningsloven må dette være avklart før søknaden går videre.
- Det er fra DNs side i utgangspunktet lite ønskelig med akvakultur i verneområder, men det er mulig å søke om dispensasjon fra verneforskriftene for landskapsvernområder. Også her må søker sende søknaden til kommunen/Fylkesmannen for behandling før den vanlige saksgangen starter.
- Mattilsynet skal fatte vedtak etter matloven der sykdommer og parasitter er viktig. Med fylkesmannen som forvaltningsmyndighet for anadrom vill fisk bør mattilsynet ha tilgang på den kompetansen som fylkesmannen besitter, også når det gjelder på konkrete lokaliteter. Derfor mener DN at det er fordelaktig om mattilsynet får en kopi av fylkesmannens uttalelse. Dette er ikke nevnt noe sted vi kan finne, og er ikke illustrert i figuren, heller ikke nevnt i flytskjema for tidsfristhøringen.

Andre forhold på mer overordnet nivå

Fram til 1.1.2010 gjelder en avtale som har eksistert i ca. 20 år mellom Fiskeridirektoratet og DN for hvilke rutiner som skal benyttes når det gjelder uttalelsen fra fylkesmennene;

- Fylkesmennene skal *frarå* etablering der de mener etableringen ikke er miljømessige forsvarlig. Frarådommen skjer etter akvakulturloven og de miljøvurderinger som skal legges til grunn der.
- Ved frarådning etter akvakulturloven arrangeres det et avklarende møte mellom fylkesmannen og Fiskeridirektoratets regionkontor. Her skal saken diskuteres videre før regionkontoret tar en endelig avgjørelse.
- Hvis regionkontoret følger fylkesmannen resulterer det i et avslag, (som imidlertid kan endres ved ordinær klagebehandling fra parter og andre med rettslig klageinteresse.)
- Hvis regionkontoret ikke følger Fylkesmannens frarådning gis det en tillatelse. Fylkesmannen kan da akseptere denne, eller han kan avgi en *protest* på denne avgjørelsen. Den fungerer som en klage. Regionkontoret må da vurdere sitt skjønn en gang til. Tiltakshaver må varsles om dette og at endring av vedtak kan være en mulighet. Fylkesmannen kan her også be DN om en egen uttalelse i den konkrete saken, som går sentralt.
- Dersom regionkontoret fremdeles ikke ønsker å endre vedtak oversendes saken til Fiskeridirektoratet sentralt, som vurderer saken ut i fra eget skjønn.

Rutinene ble i sin tid etablert via DN og Fiskeridirektoratet sentralt. De gjelder fylkesmennenes uttalelse etter akvakulturlovens §§ 15 og 16 m.fl., (opprinnelig etablert i forhold til oppdrettslovens § 5.3 som nå er utgått). Dette er paragrafer som skal sikre at akvakultur på lokalitetsnivå ikke kommer i konflikt med miljøinteresser. Fra 1. januar 2010 gjelder ikke disse rutinene lenger.

Fylkesmannen skal selvfølgelig fortsatt frarå der det ikke er miljømessig forsvarlig med en etablering, men frarådommen vil nå behandles av fylkeskommunen og uten noe møte i forkant av vedtaket. DN er

faglig overordnet myndighet for fylkesmennene, men Fiskeridirektoratet uttaler pr. oktober 2009 at de ikke har denne rollen overfor fylkeskommunen.

Selv om Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen, vil en eventuell protest fra en fylkesmann etter 1.1.2010 ikke bli sendt videre til Fiskeridirektoratet sentralt. Et vedtak kan påklages av dem som har klagerett, men det har ikke Fylkesmannen.

I forbindelse med akvakulturnæringens ekspansjon vil bærekraft komme stadig mer i fokus i tida framover. Det er viktig å opprettholde fylkesmennenes rolle som rådgivere i slike saker. Fylkesmannen behandler riktignok disse sakene etter forurensningsloven, men det er sjelden en sammenheng mellom resipientkapasitet og andre miljøpåvirkninger på naturvern, biologisk mangfold og friluftsliv. Fylkesmennenes vurderinger her er sentrale i forhold til en vurdering av næringens miljømessige bærekraft.

DN mener det er et behov for å beholde rutiner tilsvarende de som faller bort fra 1. januar. Hvis vi ikke får det på plass kan reformen svekke fylkesmennenes muligheter til å sikre miljøverdier i kystsonen.

Med hilsen

Brit Veie-Rosvoll e.f.
Seksjonssjef

Egil Postmyr

Kopi til:
Miljøverndepartementet Postboks 8013 Dep 0030 Oslo
Alle Fylkesmenn

Vedlegg:
Uttalelse fra Fylkesmannen i Østfold,
Uttalelse fra Fylkesmannen i Troms
Uttalelse fra Fylkesmannen i Rogaland
Uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Uttalelse fra Fylkesmannen i Sogn- og Fjordane